

Projektrapportering

Undervisningsbaseret og lægestøttet supervision af sundhedscentre i Rwanda

Kære Karen Elise Jensens Fond

Det glæder os at fremsende denne 2. rapport af foreløbige resultater for projektet *Forskningbaseret kapacitetsopbygning af Rwandas primære sundhedstjeneste: Undervisningsbaseret og lægestøttet supervision af sundhedscentre.*

Forskningsprojektet blev bevilget kr 1.000.000 af Karen Elise Jensens Fond i juni 2012.

Projektet er i sin fase 1, hvis formål er at identificere forbedringsmuligheder for den nuværende supervision af sundhedscentre i Rwanda. Dette danner grundlag for at kunne designe en intervention for undervisningsbaseret supervision af sundhedspersonale.

De fleste lavindkomstlande bruger mange ressourcer på at supervisere den primære sundhedstjeneste, hvilket traditionelt foregår ved regelmæssige kontrolbesøg på landenes sundhedscentre. Et udbredt kritikpunkt for sådan supervision er, at den tager udgangspunkt i fejlfinding og inspektion fremfor støtte, løsning-af-problemer og undervisning. I hjertet af denne supervision findes forholdet mellem supervisorer og sundhedsarbejdere på sundhedscenteret. Kvaliteten af dette forhold er sparsomt belyst, men har afgørende betydning for supervisionens evt. positive effekter.

Vi har i projektet faciliteret en række fokusgruppediskussioner med både supervisorer og sundhedsarbejdere for nærmere at beskrive forholdet dem imellem, og finder foreløbigt et betydeligt ønske om mindre kontrol og mere undervisning under supervisionen. De endelige resultater af dette kvalitative studie vil blive publiceret.

Deltagere i fokusgruppediskussion om supervision på sundhedscenter

Deltagere i fokusgruppediskussion om supervision på sundhedscenter

De to ph.d-studerende på projektet, Michael Schriver fra Danmark og Vincent Cubaka fra Rwanda, arbejder tæt sammen om projektet, og Michael er derfor flyttet til Rwanda med kone og søn. Vincent og Michael assisterer Universitetet i Rwanda med at undervise medicinstuderende i såkaldt "Community Medicine". Dette er en enestående chance for at undervise kommende læger i vigtigheden af en stærk primær sundhedstjeneste. Januar 2014 planlægger både Vincent og Michael et besøg i Danmark mhp at deltage i projektrelevante ph.d.-kurser på Aarhus Universitet.

PhD-partnerne Michael Schriver og Vincent Cubaka, der i samarbejde gennemfører forskningsprojektet i Rwanda

Projektet har et stærkt samarbejde med det medicinske fakultet på University of Rwanda. Dekanen på fakultetet har været en stor hjælp til at sikre Vincents ansættelse som forskningsassistent på Universitetet i Rwanda. Det er vigtigt for projektet at vi er stærkt forankret i det lokale akademiske miljø, og vi er derfor stolte over, at Vincent med sin nye ansættelse er blev stedfortrædende afdelingsleder for Department of Family and Community Medicine på Universitetet i Rwanda, når nuværende afdelingsleder er bortrejst.

Vincent og Michael underviser rwandiske medicinstuderende i emner relateret til forskningsprojektet

I den kommende tid vil projektet facilitere yderligere en række interviews og diskussioner, samt fortsætte analysen af den nuværende supervisionsstruktur gennem observationer og interaktion med supervisorer og sundhedspersonale. Denne viden vil blive anvendt i til at detailplanlægge en intervention bestående af undervisningsbaseret supervision af sundhedscentre. Således følger projektet den anlagte forsknings- og tidsplan.

Perspektiv

I Rwanda, som i de fleste andre lavindkomstlande, er sundhedspersonalet i frontlinjen udfordret af et højt arbejdspress og ringe klinisk opbakning, trods viden om at en stærk primær sundhedssektor kan lette presset på resten af sundhedsvæsenet. Ved at klarlægge rammerne for og manglerne i den nuværende samarbejdsform med og supervision af frontlinjens sundhedspersonale (projektets første del), kan vi udfordre dette samarbejde under et klinisk interventionsstudie. Her forventer vi at kunne se og måle gevinsterne af et forbedret samarbejde, der sætter undervisning, støtte og teamwork i centrum. Dette kan tjene som en model for øget opbakning til sundhedspersonalet i front i både Rwanda og omkringliggende lande.

Det er en stor tryghed for os, at vi har den økonomiske sikkerhed, som donationen fra Karen Elise Jensen Fonden giver. Vi ser et potentiale for at udvide projektet, hvorfor vi muligvis gør vil sende en ansøgning om tillægsbevilling til næste ansøgningstermin.

I øvrigt vil det være os en glæde at invitere evt interesserede fra bestyrelsen her til Rwanda, hvis I skulle være interesserede i at se og høre mere om vort projekt og de forhold, det udspiller sig under.

Undertegnede står til rådighed med yderligere information om projektet

Mange venlige hilsener

Vincent Cubaka, Michael Schriver og Per Kallestrup

Resumé af resultater siden sidste rapport:

- Præsentation på EAHPEA (East Africas Health Professions Educators' Association), Nairobi, Kenya, juni 2013.
  - o Vincent deltagelse og præsentation af projektet på konferencen.
  - o Etablering af kontakter i central- og østafrika indenfor det sundhedspædagogiske felt.
- Dansk ph.d.-studerende
  - o Michael Schriver, læge og under uddannelse i almen medicin, er indskrevet som PhD-studerende fra april 2013. Michael flyttede ultimo august 2013 til Rwanda med familien, og har forud for afrejsen deltaget i relevante PhD-kurser.
  - o Michael bidrager som underviser i projektrelaterede emner på Universitetet i Rwanda under sin PhD.
  - o Sep. 2013, udgivelse af artiklen: Kallestrup P, Schriver M, Lindbaek M, Hjortdahl P. "If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together": A call for a Nordic engagement in the development of family medicine in Africa. Scand J Prim Health Care. 2013 Sep 20.
- Rwandisk ph.d.-studerende
  - o Vincent Cubaka, speciallæge i familiemedicin uddannet i Rwanda, indskrevet på AU som PhD-studerende fra 1. Oktober 2013.
  - o Vincents er ansat på Universitetet i Rwanda, under aftale med AU. Derved fastholdes en vigtig forankring af projektet på det lokale universitet i Rwanda.
  - o Michael bidrager som underviser i projektrelaterede emner på Universitetet i Rwanda under sin PhD.
- Projektet
  - o Opnået godkendelse fra Ethical Committee ved Rwandas Universitet til gennemførelse af kvalitativt studie om forholdet mellem supervisor og superviseret sundhedspersonale
  - o Gennemført 4 fokusgruppeinterview på lokalsprog vedr. forholdet mellem supervisorer fra distriktshospitaler og superviseret sundhedspersonale på sundhedscentre. Foreløbige resultater viser kritisk stillingtagen til værdien af den nuværende kontrol-orienterede supervision, samt at der er behov for øget undervisningsbaseret supervision. Dette kvalitative studie vil guide vores intervention, hvor vi tester undervisningsbaseret supervision på udvalgte sundhedscentre.

Næstkommende opgaver

- Færdiggørelse af interviews og fokusgruppediskussioner.
- Analyse af kvalitative data
- Detaildesign af intervention
- Detailplanlagt ophold i Danmark med PhD-kurser, for Michael i januar 2014, for Vincent januar-april 2014.